

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΒ'

Συνδρομή Ιτησία: 'Εν Ελλάδι φρ. 12, ή τη διλλοδαπή φρ. 20 — Ατ συνδρομαι αρχοντας
από 1 Λανουαρ. Ιτάστ. έτους και είναι Ιτησία. — Γραφείον Διευθ. Οδός Σταδίου 32.

2 Νοεμβρίου 1886

ΕΙΣ ΤΟΥ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΥ

Διήγημα

Εἶχε σχεδὸν κενωθῆ ἡ τραπεζαρία τοῦ ιατροῦ, ὃπου οἱ πελάται ἐπεριμένον τὴν σειράν των. Ἡτο ἡ ἔνδεκάτη πρὸ μεσημβρίας, ἐδέχετο δὲ καθ' ἐκάστην, ἀπὸ τῆς ἐνάτης μέχρι τῆς ἔνδεκάτης καὶ ἡμισείας. Τὸ πρωῖ εἰργάζετο εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, μετὰ δὲ μεσημβρίαν ἐπεσκέπτετο τοὺς ἀσθενεῖς του κατ' οἰκον. Ἡ πελατεία του ἦτο πολυάριθμος, οὐδὲ περιωρίζετο μεταξὺ τῶν κατοίκων μόνον τῆς πρωτευούσης, καθότι τὸ ὄνομά του, ὡς ἀρίστου ὄφθαλμιατροῦ, ἦτο γνωστὸν καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Οἱ ἀσθενεῖς συνέρρεον πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν, διὸ καὶ οἱ ἔρχομενοι πρὸς ἐπίσκεψιν του ἐφρόντιζον νὰ ἐλθωσιν ἐνώρις, διὰ νὰ καταλάβωσιν ὃσον ἔνεστι καλλιτέραν σειρὰν ἔκαστος. Σπανιώτατον ἦτο νὰ ἔλθῃ τις μετὰ τὰς ἔνδεκα. "Ωστε καὶ ἡ μαγείρισσα, ἥτις ἀπὸ τὸ εἰς τὴν αὐλὴν κείμενον μαγειρεῖον ἥνοιγε διὰ σχοινίου τὴν ἔξω θύραν καὶ ἔδεικνυε εἰς τοὺς μὴ εἰδότας τὴν εἰσόδου τοῦ οἰκήματος,—ἀντικρὺ τοῦ μαγειρείου,—καὶ τὴν τραπεζαρίαν,—δεξιὰ τῆς εἰσόδου, εἰς τὸ ισόγαιον,—ἔπαιε κατ' ἔκείνην τὴν ὥραν ἐνασχολουμένη εἰς τὰ τῆς ὑποδοχῆς τῶν πελατῶν καὶ ἐπεδίδετο ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν προετοιμασίαν τοῦ προγεύματος.

"Εμενον εἰσέτι περιμένοντες νὰ ἴδωσι τὸν ιατρὸν τρεῖς πελάται, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν τέσσαρες: Μία κυρία κομψὴ μὲ τὴν μικρὰν θυγατέρα της, ἔχουσαν τοὺς ὄφθαλμούς δεμένους μὲ λευκὸν ἐπίδεσμον,—εἰς κύριος μεσόκοπος φέρων ὄμματοϋάλια ἀλλ' ὑγιῆς ἄλλως τοὺς ὄφθαλμούς, κατὰ τὸ φαινόμενον τούλαχιστον,—καὶ εἰς νέος.

"Ο νέος ἦτο φοιτητὴς τῆς φιλολογίας, προπαρασκευαζόμενος διὰ τὰς ἔξετάσεις του. Ἐπόνει δὲ δυστυχής καὶ ἔκρατει διακρῶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὄφθαλμοῦ του. Ἡτο ἡ σειρά του ἥδη καὶ ἐπεριμενε μετὰ προφανοῦς ἀνυπομονησίας, ὅρθιος, προσηλῶν τὸν δεξιὸν ὄφθαλμὸν εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου τοῦ ὄφθαλμιατροῦ.

"Ο μεσόκοπος ἦτο ἐπαρχος Θήρας. Ἐπωφελούμενος τῆς εἰς Ἀθήνας διαμονῆς του ἥλθε νὰ συμβουλευθῇ τὸν ιατρόν, δωρεάν, (διότι τὸν εἶχε

συμβουλευθῇ πρὸ ἐνὸς ἥδη ἔτους ἐπὶ πληρωμῇ,) ἐὰν δὲν ἥτο καλὸν νὰ προμηθευθῇ δυνατώτερα ὄμματοϋάλια.

"Ο ἁνθρωπος εἶχε διάθεσιν νὰ συνάψῃ ὄμιλίαν μετὰ τῶν εύρισκομένων εἰς τὴν τραπεζαρίαν, διὰ νὰ παρέλθῃ εὐκολώτερον οὕτω ἡ ὥρα, ἀλλ' αἱ πρὸς τοῦτο ἀπόπειραί του ἐναυάγησαν. Ὁ φοιτητὴς ἀπεκρίθη πολὺ λακωνικῶς, ἵσως μάλιστα ὀλίγον ἀποτόμως, εἰς τὴν ἐρώτησίν του ἐὰν πονῇ κατὰ συνέπειαν τῆς πολλῆς μελέτης. Ἡ δὲ κυρία, προσποιηθεῖσα διὰ τὴν ὑπομονὴν τοῦ κορασίου, ἔξηκολούθει συνδιαλεγομένη μὲ τὴν μικράν της, ἀλλὰ τόσον ἡσυχῶς, ὥστε μόλις ἥκουετο διάθυρισμός των.

"Απελπισθεὶς δὲ ἐπαρχος ἐθύμισε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον του καὶ ἐκλέξας διὰ τῆς ἀφῆς μεταξὺ πολλῶν καὶ διαφόρων ἐγγάρδων, ἔξηγαγε τὴν Ἐφημερίδα τῆς Θήρας, πρὸ ἡμερῶν ληφθεῖσαν, καὶ ἥρχισε ν' ἀναγινώσκη τὸ κύριον ἄρθρον, μολονότι τὸ ἐγνώριζε πλέον ἐκ στήθους, λυπούμενος διὰ δὲν ἥδυνατο νὰ τὸ ἀναγνώσῃ ὑψηλὴ τῇ φωνῇ, εἰς ἐπήκοον τοῦ φοιτητοῦ καὶ τῆς κομψῆς κυρίας.

"Ιδού τί ἔλεγε τὸ ἄρθρον:

"Ο Κος ἐπαρχος ἀνεχώρησε προχθὲς δι' Ἀθήνας. Βύχομεθα νὰ ἰδωμεν αὐτὸν προσεχῶς ἐπανακάμπτοντα, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς νήσου. Καὶ ὅμως μετὰ τὰ λύπης, ὑπαγορευομένης (τὸ διμολογοῦμεν) ἔξι αἰσθήματος ἐγωιστικοῦ, ἀναγράφομεν, κατὰ δημοσιογραφικὸν καθῆκον, τὴν ἐπ' ἐσχάτοις διαδοθεῖσαν ἐν τῇ πρωτευούσῃ φήμην, διὰ προσεκλήθη ὑπὸ τῆς Κυθερώνεως διποσθῆ εἰς θέσιν ὑψηλήν, ἀνταξίαν τῶν μεγάλων αὐτοῦ προσόντων."

Σημειώτεον διὰ ταῦτα πάντα ἀνακριθῆ. Πρῶτον οὐδὲμία περὶ τοῦ ἐπάρχου Θήρας φήμη ἔκυκλοφόρησε ποτὲ ἐν τῇ πρωτευούσῃ. Δεύτερον, διὰ Κος ἐπαρχος δὲν προσεκλήθη ὑπὸ τῆς Κυθερώνεως, ἀλλ' ἀπῆλθε δυνάμει ἀδείας μετὰ κόπου καὶ μόχθου ἀποκτηθεῖσης, λόγῳ δῆθεν ὑγείας. Τρίτον, οὐδαμῶς ἐπρόκειτο περὶ προσειθασμοῦ, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ὑπῆρχε φόρος περὶ παύσεως, καθόσον δὲ προστατεύων τὸν ἐπαρχον βουλευτής, δυσαρεστηθεὶς ἐπὶ τῇ ἀρνήσει αἰτήσεων τὰς δόπιας τὸ ὑπουργεῖον ἐχαρακτήρισεν ως ὑπερβολικάς,

διεπραγματεύετο τους ὄρους τῆς μεταστάσεως του εἰς τὰς τάξεις τῆς ἀντιπολιτεύεσσεως. Τοῦτο μαθών ὁ ἐπαρχος ἔδραμεν εἰς Ἀθήνας πρὸς εὐρεσιν ἄλλων στηριγμάτων, δυνάμει τῶν σχέσεων τῆς συζύγου του. Εὔτυχῶς εἰς τὸ μεταξὺ ἡ ὑπόθεσις ἐσυμβιβάσθη δι' ἀμοιβαίων παραχωρήσεων, καὶ ὁ μὲν βουλευτὴς ἔξηκολούθησε δίδων τὴν ψῆφον του εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διαμείνας οὕτω πιστὸς εἰς τὰς πολιτικὰς πεποιθήσεις καὶ εἰς τὰ πατριωτικά του αἰσθήματα, ὁ δ' ἐπαρχος καθησυχάσας διὰ τὴν θέσιν του ἐφόροτίζε περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὄμματοϋαλίων του, δικαιῶν οὕτω καὶ τὴν ἄδειαν ἀπουσίας.

Ταῦτα ἐν παρενθέσει. Ἡ δ' ἐφημερίς ως ἔξης:

«Χωρὶς ν' ἀδικήσωμεν τὸν ἄγνωστον διάδοχόν του, δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν τὴν βαθεῖχν καὶ «εἰλικρινὴ λύπην ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἐπαπειλουμένῃ ἀ-«πωλείᾳ τοιούτου ἐπάρχου. Ἡ ἐλπὶς ἡμῶν ἐίναι «ὅτι ἐν τῇ ἀγάπῃ του πρὸς τὴν ἡμετέραν νῆσον, «ἀγάπη τοσάκις ἐκδηλωθείσῃ, θ' ἀποποιηθῇ «πάντα προβίβασμὸν ὅπως ἔξακολουθήσῃ πα-«ρέχων διὰ τῆς πεφωτισμένης αὐτοῦ διοικήσεως «εὐεργεσίας τῇ ἡμετέρῳ νήσῳ.»

Καὶ ἔξηκολούθει τὸ ἄρθρον ἀνυψοῦν διὰ πολλῶν δοτικῶν τὸν ἐπαρχον μέχρι τρίτου οὐρανοῦ! Ἐγνώριζεν οὖτος τὸν ἀρθρογράφον. Ἡτο ἔξαδελφος τῆς συζύγου του, διορισθεὶς διδάσκαλος εἰς τὸ σχολεῖον Θήρας, χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας του προμηνύθεντος βουλευτοῦ. Ἐγνώριζεν ὅτι τὰ γραφόμενά του οὔτε τὰ αἰσθήματα τῶν Θηραίων πιστῶς διηρμήνευν, οὔτε τὴν ἀλήθειαν μόνην καὶ πᾶσαν ἐλεγον. Οὐχ ἦττον ἐτέροπετο καὶ ἡγαλλία βλέπων τὸ σηνομά του ἔξυμνούμενον διὰ τοῦ τύπου, ἐνῷ δὲ ἀνεγίνωσκε ἐσκέπτετο διὰ τίνων μέσων ἡδύνατο νὰ κατορθωθῇ ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ ἄρθρου, ἔστω καὶ ἐν περιλήψει, εἰς ἐφημερίδα τινὰ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἀνελογίζετο ὅποιαν ἐντύπωσιν ἥθελε τὸ φύλλον ἔκεινο τῆς πρωτευούσης προξενήσει εἰς Θήραν, ιδίως εἰς τὸν δεῖνα καὶ τὸν τάδε, τοὺς ἡγέτας του ἀντιθέτου ἔκει κόμματος.

—
«Ανεγίνωσκε λοιπόν, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἔθλεπε τὴν Ἐφημερίδα του ὁ Κος ἐπαρχος, ἐνῷ ἡ κομψὴ κυρία καὶ τὸ θυγάτριόν της ἐψιθύριζον ἔρωταποκρίσεις, δὲ φοιτητής, ὅρθιος, ἐπερίμενε γ' ἀνοιχθῆ ἡ θύρα του ἰατροῦ.

«Ακρα ἡσυχία ἔβασιλευεν ἐντὸς τῆς τραπέζαριας.

Αἴρηντος ἡκούσθη ἔξωθεν διάλογος διπωσοῦν ζωγρός. Κατ' ἀρχὰς ἡ συζήτησις ἐγίνετο εἰς τὴν αὐλήν, παρὰ τὸ μαγειρεῖον, καὶ δὲν διεκρίνετο καλῶς τὸ ἀντικείμενό της, ἀλλὰ βαθμηδὸν τὰ πρόσωπα τοῦ διαλόγου ἐπλησίασαν εἰς τὴν εἰσόδον τῆς οἰκίας. Ἡκούοντο δύο φωναί, ἡ τῆς μαγειρίσσης καὶ ἄλλη γυναικεία φωνή. Ἡ δευτέρα αύ-

τη ἦτο ἡ ἡπιωτέρα τῶν δύο, ὁ δὲ ἡχός της ἦτο γλυκύς. Ἐπρεπε νὰ προσέξῃ τις διὰ νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἡτο γραίας γυναικὸς φωνή.

— Σοῦ λέγω ὅτι δὲν δέχεται σήμερα, ἔλεγε μετὰ δριμύτητος ἡ φωνὴ τῆς μαγειρίσσης.

— Ἐμένα μοῦ εἶπαν ὅτι δέχεται, ἀπεκρίνετο ἡ γλυκεῖα φωνή.

— Δέχεται τὸ πρῶτον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Πήγαινε ἔκει αὔριον νὰ τὸν ἴδῃς.

— Μοῦ εἶπαν νὰ τὸν ἴδω.

— Τί σου εἶπαν καὶ σου ἔξειπαν! Ἀκουσε τί σου λέγω ἐγώ.

— Δὲν μοῦ εἶπες τοῦ λόγου σου τώρα διτεῖναι ἐπάνω;

— Μάλιστα, ἐπάνω εἶναι.

— Τότε λοιπὸν θὰ μᾶς δεχθῇ. Είναι καλὸς ἄνθρωπος δὲ ίατρός. Μοῦ τὸ εἶπαν ἐμένα.

— Πάλιν σου εἶπαν! Εγώ σου λέγω νὰ πάς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

— Δὲν ἔξειρω ποῦ εἶναι τὸ Νοσοκομεῖον. Ἡθελα νὰ τὸν ἴδω.

— Πώς νὰ σου τὸ πῶν νὰ καταλάβης, Χριστιανή μου! Έδω βλέπεις δόσους πληρόνων.

— Καὶ ποῖος σου εἶπε ὅτι ἐγώ δὲν πληρόνω;

— Η ἀπόκρισις ἔθεσε τέρμα εἰς τὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὴν ἀντίστασιν τῆς μαγειρίσσης. Ἄλλη ἡ ὑποχώρησίς τις ἐγένετο ὑπὸ διαμαρτυρησιν.

— Ἀφοῦ δὲν θέλεις ν' ἀκούσης λόγον, εἶπε, κάμε καλὰ μαζῆ του. Νά, ἔκει εἶναι.

Ο διάλογος ἐπαυσεν, ἡκούσθησαν δὲ εἰς τὴν εἰσόδον καὶ εἰς τὰς ὅλιγας μαρμαρίνας βαθυτίδας αἵτινες ἔφερον εἰς τὸ ίσογαιον τῆς οἰκίας βηματισμοὶ βαρεῖς, μαρτυροῦντες τὴν παρουσίαν καὶ ἐτέρου προσώπου, παρεκτὸς τῆς κατόχου τῆς γλυκείας φωνῆς.

Ἐν τούτοις δὲ ἐπαρχος εἶχε παύσει τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μὲ τὴν ἐφημερίδα ἀνοικτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων ἤκουε τὴν συζήτησιν, ἐνόσῳ διήρκει, καὶ τώρα τὸν θαρρὸν κρότον τῶν βραδέως πλησιάζοντων βημάτων. Τὸ κοράσιον, ἀνασηκώσαν τὸν ἐπὶ τῶν ὄφθαλμῶν του ἐπίδεσμον, ἡρώτα μετ' ἀνησυχίας τὴν μητέρα του: «Τί τρέχει; Ποῖος εἶναι;» δὲ φοιτητής, ὅρθιος πάντοτε, διακόψας τὴν προσήλωσιν εἰς τὴν θύραν του δωματίου τοῦ ίατροῦ, ἐστρεψε τὸν ὑγιῆ ὄφθαλμὸν πρὸς τὴν εἰσόδον τῆς τραπέζαριας. «Ολοι μετὰ περιεργείας ἐπερίμενον τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀνερχομένων.

— Επὶ τέλους ἡ θύρα ἤνοιχθη. Ἡνοίχθη καὶ εἰς πλήθεν εἰς τὴν τραπέζαριαν γραία χωρική, ἔξηκοντούτης περίπου, διδηγοῦσα νησιώτην γεροντότερον ἔτι.

— Η γραία ἡτο μικρόσωμος, ἐφαίνετο δὲ φιλότερα πλησίον τοῦ ὑψηλοῦ γέροντος, τοῦ ὅποιον ἐκράτει τὴν ἀριστερὰν διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός της. Εἰς τὴν δεξιάν του ὁ γέρων ἐφερε ράβδον

στιθαράν. Ο τρόπος μὲ τὸν ὅποῖον ἐψηλάφει διὰ τῆς ράβδου τὸ ἔδαφος, κλίνων πρὸς τὰ ὄπιστα τὸ στῆθος καὶ τὴν κεφαλήν, ὡσεὶ φοβούμενος μὴ προσκρούσῃ εἰς ἀόρατον πρόσκομμα, τὸ ἄψυχον βλέμμα τῶν ἀνοικτῶν ὄφθαλμῶν του, τὰ πάντα ἐμκρτύουν ὅτι ἦτο παντελῶς τυφλός.

Τὸ φέσι τοῦ τυφλοῦ γέροντος καὶ αἱ βράκαι του εἰχον χάσει τὸ ἀρχικὸν χρώμα των ἐκ τῆς χρήσεως καὶ τῆς πολυκαιρίας, αἱ παρειαὶ του ἥσαν πρὸ ἡμερῶν ἀξύριστοι, ἐν συνόλῳ δὲ τὸ παρουσιαστικόν του ἐπρόδιδεν ἀνέχειαν δικαιούσαν τὴν ἐπιμονὴν τῆς μαγειρίσσης, θελόύσης νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Α' ἐναντίας, ἐκ τῆς περιβολῆς τῆς γραίας χωρικῆς ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἦτο ἀπατηλὴ καύχησις ἡ διαβεβαίωσις, ὅτι θὰ πληρώσῃ τὸν ίατρόν. Τὰ πένθιμα ἐνδύματά της ἥσαν ἀπλᾶ, ἀλλὰ νέα καὶ καλῆς ποιότητος. Τὸ φόρεμά της ἦτο ἀνοικτὸν εἰς τὸ στῆθος, ἀναμέσον δὲ τοῦ ἀναίγματος ἔλαμπε τὸ λευκὸν μεταξωτὸν ὑποκάμισον, ἐκ τοῦ ὅποιου ἐξήρχετο ὁ ρυτιδωμένος λαιμὸς της. Ἐφερε μικρὸν φέσι μαῦρον, μανδίλιον δὲ τοῦ αὐτοῦ χρώματος τὸ ἔσφιγγε περὶ τὴν κεφαλήν της, καὶ ἐκατέρωθεν ἐκρέμαντο ἐπὶ τῶν κροτάφων δύο μικροὶ λευκοὶ βρόστρυχοι. Ἐπὶ τῶν ὄψων ἔφερε σάλι μαῦρον, ἐν εἴδει παραχωρήσεως εἰς τοὺς παρεισάκτους νέους συρμούς τῆς Εὐρώπης. Ἐπὶ τοῦ ὄλου ἐφαίνετο ὅτι ἔβαλε τὰ καλά της διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ ίατροῦ.

"Αμα εἰςῆλθεν εἰς τὴν τραπεζαρίαν, δῆηγοῦσα τὸν τυφλόν, ἔρριψε τὸ βλέμμα περὶ αὐτὴν καὶ ἐστάθη διεστάζουσα. Εἰς τὸ χωρίον της ὁ ίατρὸς δὲν εἶχεν ἀντιθάλαμον, οὔτε ἐπερίμενον οἱ πελάται τὴν σειράν των. Τὴν ἐτάραξε δ' ἐτὶ μᾶλλον ἡ σιωπὴ τῶν περιεστῶτων, οἱ ὅποιοι τὴν παρετήρουν μετὰ περιεργίας, χωρὶς νὰ φαινωνται ἔχοντες οὐδεμίαν σχέσιν δὲ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον. Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ὅτι ὁ ὄρθιος φοιτητὴς ἦτο ὁ ίατρὸς, καὶ ἡτοιμάζετο νὰ προχωρήσῃ πρὸς αὐτόν, σύρουσα τὸν τυφλόν. 'Αλλ' ἐσκέφθη ὅτι εἶναι πολὺ νέος ἐκεῖνος δι' ίατρὸς καὶ ἐστράφη πρὸς τὸν ἐπαρχόν, δέτις μὲ τὴν ἐφημερίδα ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τὰ ὅμματούάλια ἐπὶ τῶν ρωθώνων, τὴν ἔβλεπεν ἀσκαρδαμυκτὶ μὲ γυμοὺς τοὺς ὄφθαλμούς. Δὲν εἶχεν οὐδὲ ἐκεῖνος ὕφος ίατροῦ καθ' ἔχυτό, ἀλλ' ὅπως δήποτε ἐπρεπε νὰ λυθῇ ἡ ἀπορία της.

— Τοῦ λόγου σου εἰσαι ὁ ίατρός; ἡρώτησε μὲ τὴν γλυκεῖαν φωνήν της.

— "Οχι, κυρά μου. Ο ίατρὸς εἶναι εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἐκεῖ μέσα. Θὰ μᾶς δεχθῇ κατὰ σειράν, πρῶτον τὸν κύριον ἐδῶ, ἐπειτα τὴν κυρίαν μὲ τὴν μικράν της, κατόπιν ἐμέ, καὶ ἐπειτα τὴν εὐγενεῖτον σου.

— Ο ἐπαρχός μετὰ πολλῆς προθυμίας ἐπωφε-

λήθη τῆς παρουσιασθείσης εὐκαιρίας πρὸς συνδιάλεξιν.

— Δὲν κάθεσαι; ἔξηκολούθησε δεικνύων δύο καθέκλας πλησίον του. Κάθησε καὶ σὺ καὶ τοῦ λόγου του, ἔως ὅτου νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά σας. Θὰ περιμένετε ἀρκετὴν ώραν.

— Η γραία ἐστρεψεν ἐπιδεξίως τὸν τυφλὸν μὲ τὰ νῶτα πρὸς τὴν καθέκλαν καὶ τὸν ἔσπρωξε σιγὰ σιγά, μέχρις οὐ ἡσθάνθη ὅπισθέν του τὸ κάθισμα. "Αμα ἐκάθισεν δέ γέρων ἐστέναξεν ἐκ βάθους καρδίας:

— Ἐλέησόν με δέ Θεός κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος!

Η φωνή του ἦτο τόσον βροντώδης καὶ θλιβερὰ συνάμα, ὡστε ἡ μικρὰ ἐφοβήθη καὶ ἐπλησίασεν ὅσον ἥδυνατο περισσότερον εἰς τὴν μυτέρα της, ἡ ὅποια ἐπροσπάθει νὰ τὴν πείσῃ νὰ μὴ ἀναστοκόνῃ τὸν ἐπίδεσμόν της.

— Ήσυχασε, ἐψιθύριζεν, ἡσύχασε. Δὲν εἶναι τίποτε. Πονεῖ δὲ καῦμένος!

Η γραία δὲν ἔδωκε κατὰ τὸ φαινόμενον προσοχὴν εἰς τὴν ἐκφώνησιν τοῦ τυφλοῦ. Ἐκάθισε πλησίον του καὶ στραφεῖσα πρὸς τὸν ἐπαρχὸν τῷ ἀπέτεινε τὸν λόγον, ἐκφράζουσα ἄνευ προοιμίων καὶ ἄνευ περιφράσεων τὰ παράπονά της κατὰ τῆς μαγειρίσσης. Ἡσθάνετο τόσω μᾶλλον τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀνακουφισθῇ ἐκχύνουσα εἰς λόγους τὴν ἀγανάκτησίν της, καθόσον ἐπροσπάθησε νὰ τὴν περιστείῃ διαρκούστη τῆς συζητήσεως εἰς τὴν αὐλήν, ὅπως κατορθώσῃ τὸν σκοπόν της διὰ τῆς γλυκύτητος.

— Χαρά 'στο! ἔλεγε. Νὰ μὴ θέλῃ νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ ἔμβω! Δέχεται σσους πληρόνουν, λέγει. Καὶ μήπως ἔγώ τῆς εἶπα διτὶ θέλω νὰ τὸν ἰδῶ χάρισμα, τὸν ίατρόν; "Ας ἔχῃ δόξαν δ Θεός, δὲν ἔχω τὴν ἀνάγκην της! "Ας εἴμεθα μικροὶ ἄνθρωποι, δὲν εἴμεθα τῆς ἐλεημοσύνης. Τοῦ λόγου της θαρρεῖ διτὶ ἀν δὲν φορῆς φράγκικα καὶ καπελίνι δὲν εἰσαι ἄνθρωπος! Νὰ πάγω, λέγει, 'ς τὸ Νοσοκομεῖον! "Ογεσκε, ἐδῶ θὰ μᾶς ἰδῃ ὁ ίατρὸς καὶ ἀς τὸν πληρώσω!

Καὶ λέγουσα ταῦτα ἔθεσε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον διὰ νὰ ψάυσῃ τὸ ἀργύριόν της.

Ο ἐπαρχός ἐνόμισε τὴν στιγμὴν πρόσφορον δπως λάθη κ' ἐκεῖνος τὸν λόγον, ἀλλ' ἡ γραία δὲν τῷ ἔδωκε τὸν ἀναγκαῖον πρὸς τοῦτο καιρόν.

— Δὲν φοροῦμεν φράγκικα, ἔξηκολούθησε, καὶ δὲν εἴμεθα πλούσιοι, ἀλλὰ κάτι δὲ σημαίνομεν καὶ μεῖς' τὸν τόπον μας. "Ας κοπιάσῃ ἐκεῖ τοῦ λόγου της νὰ μάθῃ ἀν εἶναι τῆς ἐλεημοσύνης ἡ Κυρά Λοξή....

Διέκοψε τὴν γραίαν ἡ θύρα τοῦ ίατροῦ, ἡ διπλήσιμη τρίζουσα. "Ολαι αἱ κεφαλαὶ ἐστράφησαν πρὸς τὴν θύραν, ἐκ τῆς ὅποιας ἐξῆλθεν δέ πελάτης καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ίατρός. "Ο πελάτης

διασχίσας τὴν τραπεζαρίαν ἀνεγώρησεν, ὃ δὲ ιατρός, σταθεὶς εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας του, εἶδεν ἔνα πρὸς ἔνα τοὺς περιμένοντας καὶ ἔγευσε πρὸς τὸν φοιτητήν, ὅστις εἰσῆλθεν ἐν βίᾳ εἰς τὸ δωμάτιον.

‘Η θύρα ἐκλείσθη καὶ πάλιν.

‘Η Κυρὰ Λοξὴ εἶχεν ἑγερθῆ ἄμα εἶδε τὴν θύραν ἀνοιχθεῖσαν. Θέσασα τὴν χεῖρα εἰς τὰ βάθη τοῦ κόλπου της ἀπέσυρεν ἀπὸ τὰς πτυχὰς τοῦ μεταξωτοῦ ὑποκαμίσου ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἔτεινε πρὸς τὸν ιατρόν. ‘Αλλ’ ίδουσα ὅτι ὁ ιατρὸς δὲν ἐπρόσεξεν, ἐναπέθεσε πάλιν τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν κόλπον της καὶ ἐκάθισεν. Ἐντούτοις ἡ ἐπελθούσα διακοπὴ καθησύχασε τὴν ἀγανάκτησίν της.

‘Ο ἐπαρχὸς ἤνοιξε τὸ ωρολόγιον του καὶ εἶδε τὴν ὥραν.

— ‘Ἐλπίζω, εἶπεν, ὅτι δὲν θὰ γρονίσῃ καὶ αὐτὸς ὡσὰν τὸν ἄλλον,

— Τὸν ἔλεγα μὲ τὸν νοῦν μου γεροντότερον, ὑπέλαβεν ἡ Κυρὰ Λοξὴ.

— Ποιὸν; ἡρώτησεν ὁ ἐπαρχὸς.

— Τὸν ιατρόν.

— Δὲν εἶναι δὲ καὶ τόσον νέος.

— Ποτὲ νὰ μὴν πεθάνῃ! ἐπανέλαβεν ἡ γραῖα.

— ‘Ἄξιος ιατρός, ἐπρόσθεσεν ὁ ἐπαρχὸς. Κάμνει θαύματα!

— Θαύματα ἀλήθεια! Τόσοι καὶ τόσοι εἰς τὸ νησί μας τοῦ χρεωστοῦν τὸ φῶς των! Ἐδὼ εἰς τὸ ζενοδοχεῖον μὲν ἐφορτώθηκαν νὰ ‘πάγω εἰς ἔνα ἄλλον, ἀλλὰ ποῦ ν’ ἀκούσω ἐγώ!

— Ποιὸν ἄλλον;

‘Η κυρὰ Λοξὴ εἶπε τὸ ὄνομα τοῦ ἄλλου ὁ φθαλμιατροῦ.

— Θὰ συγκριθῇ ἐκεῖνος μὲ τοῦτον; εἶπε περιφρονητικῶς ὁ ἐπαρχὸς.

— Ποῦ ‘ξεύρω ἐγώ! Μοῦ ἐδιάβασαν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τυπωμένα τὰ εὐχαριστήρια τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου δποῦ τοὺς ιατρευτούς, μὲ ἔνα σωρὸν ἐπαίνους.

— Τὰς Ἐφημερίδας θὰ πιστεύσῃς, κυρά μου!

“Ολα αὐτὰ εἶναι πληρωμένα.

Λέγων ταῦτα ὁ ἐπαρχὸς εἶχε πρὸς στιγμὴν λησμονήσει τὴν Ἐφημερίδα τῆς Θύρας. Ἀλλὰ διὰ μιᾶς συνηθίσθανθη ὅτι δὲν εἶχε τὸ δικαιώμα τοῦ νὰ ἔκφερῃ τοιαύτην ἀδικον κατηγορίαν κατὰ τοῦ τύπου, καὶ δίψας τὸ βλέμμα εἰς τὸ ἀνοικτὸν εἰσέτει ἐπὶ τῶν γονάτων του φύλλον, τὸ ἐδίπλωσεν εὐλαβῶς καὶ τὸ ἐτοποθέτησεν εἰς τὸν κόλπον του.

‘Ἐν μέσῳ τῆς βραχείας σιωπῆς, ἡ δποία συνδευτε τὰς περὶ τύπου ἐνδομένους σκέψεις τοῦ ἐπαρχοῦ, ἀντήχησεν αἰρνην ἐντὸς τῆς τραπεζαρίας ἡ πένθιμος φωνὴ τοῦ τυφλοῦ:

— ‘Ἐλένεσόν με ὁ Θεός κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος!

‘Η μικρὰ ἐτρόμαξε πάλιν, πρὸς ἄκραν στενοχωρίαν τῆς μητρός της, ἡ δποία ἐπροσπάθησεν

ἐκ νέου νὰ τὴν καθησυχάσῃ, λαβοῦσα αὐτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ ψυθυρίζουσα θωπευπικὰ λόγια.

‘Η Κυρὰ Λοξὴ δὲν εἶπε τίποτε, ἀλλὰ διὰ νευρικῆς κινήσεως ἀνέσυρεν ἐπὶ τῶν ὥμεν τὸ σάλι της.

‘Ο ἐπαρχὸς ἀνύψωσεν ἐπὶ τῆς μύτης του τὰ ὄμματού ἀλίτα.

— ‘Ανδρας σου εἶναι; ἡρώτησε.

— ‘Ογεσκε, ἀπεκρίθη ἡ γραῖα ξηρὰ ξηρά. Δὲν εἶναι ἔνδρας μου.

— Περίεργον πρᾶγμα, ἔξηκολούθησε λέγοντα. ‘Ολος ὁ κόσμος ἐδῶ μ’ ἐρωτᾷ, « ‘Ανδρας σου εἶναι; » ‘Ανδρας σου εἶναι; » ‘Εως καὶ ἡ ὑπηρέτρια κάτω κοντὰ εἰς τὰλλα, μοῦ τὸ ἡρώτησε καὶ τοῦτο: « ‘Ανδρας σου εἶναι; » ‘Εδῶ, φαίνεται, ἀλλο παρὰ ἀνδρόγυνα δὲν βλέπει κακεῖς μαζῆ.

— Μὲ συγχωρεῖς τὴν ἀδιακρισίαν μου, κυρά μου. Δὲν ηθελα νὰ σὲ πειράξω μὲ τὴν ἐρώτησίν μου.

— Δὲν μ’ ἐπείρχεται, κύριε, καὶ δὲν τὸ ἔχω παράπονον ὅτι μοῦ ἔκαμες τὴν ἐρώτησιν. Τὸ ἔχει ὁ κόσμος νὰ θέλῃ νὰ ἐρωτᾷ, ἀς εἶναι καὶ πράγματα ὅπου δὲν τὸν μέλει.

Μολονότι ἡ κυρὰ Λοξὴ ἐξέθεσε τὴν ἴδεαν της ἀφελῶς καὶ χωρὶς κακίαν, ὁ ἐπαρχὸς ἐθεώρησεν ώς προσβολήν, τρόπον τινά, τὸ μάθημα τὸ διποῖον τῷ ἐδόθη. Δυσηρεστήθη δὲ τόσῳ μᾶλλον κακόσον στραφεῖς πρὸς τὴν κομψὴν κυρίαν τὴν εἰδὲ μειδιῶσαν ἐπιδοκιμαστικῶς. Προητίμαζεν ἀπόκρισιν τοιαύτην ὥστε νὰ ζεματίσῃ τὴν γραῖαν καὶ νὰ τὴν βάλῃ εἰς τὴν θέσιν της, ὅτε ἡ θύρα τοῦ ιατροῦ ἤνοιχθη ἐκ νέου.

— ‘Ο φοιτητής, καλύπτων τὸν ὄφθαλμὸν διὰ τῆς χειρός, καὶ μὲ ἔκφρασιν ἀνθρώπου ὑποστάντος καυτηρίασιν, ἀπῆλθεν, ἐνῷ ἡ κομψὴ κυρία, ὑπεκουσα εἰς σιωπηλὴν πρόσκλησιν τοῦ ιατροῦ, εἰσήρχετο, μετὰ τοῦ κορασίου της εἰς τὸ δωμάτιόν του.

‘Ο ἐπαρχὸς ἐλπισμόνησε τὴν προσβολὴν ἢ τὴν ἐσυγχώρηση, καθόσον μάλιστα δὲν ἦτο παροῦσα πλέον ἡ κομψὴ κυρία. ‘Ανοίξας τὸ ωρολόγιόν του εἶδε πάλιν τὴν ὥραν.

— Τί νὰ ἔχῃ ἡρά γε τὸ παιδάκι της; ἡρώτησεν ἡ Κυρὰ Λοξὴ.

— ‘Α! ἀνεφώνησεν ὁ ἐπαρχὸς πλήρης εὐχαριστήσεως. Βλέπεις ὅτι καὶ σὺ ἐρωτᾶς διὰ πράγματα ὅπου δὲν σὲ μέλει; Κ’ ἔπειτα πειράζεσαι καὶ θυμόνεις ἐὰν σ’ ἐρωτήσουν! ‘Εγὼ δὲν ἡρώτησα τὴν κυρίαν τέλος τὸ παιδάκι της. Δὲν τὴν γνωρίζω.

‘Η γραῖα ὑψώσε τὴν χεῖρά της εἰς τὰ χείλη καὶ περιστρέφουσα χαριέντως τὰ δάκτυλα περὶ τὸ στόμα ἐπροσπάθησε νὰ κρύψῃ τὸ μειδιόμα, τὸ διποῖον ἐπρόδιδον οἱ γελῶντες ὄφθαλμοι της.

Αντὶ ἀπολογίας ἀπηγόθυνε πρὸς τὸν ἐπαρχὸν δευτέραν καὶ διπλῆν μάλιστα ἑρώτησιν.

— Δὲν τὴν γνωρίζεις; Εἶναι εἶναι;

— Οὔτε εἰς τοῦτο ἡμπορῷ νὰ σὲ φωτίσω, κυρά μου. Δὲν κατοικῶ ἐδῶ.

— Καὶ ποῦ κατοικεῖς;

— Εἴμαι ἐπαρχος Θήρας.

Καὶ θέσας μηχανικῶς τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν του ἔψαυσε τὴν ἐφημερίδα. Εὐχαρίστως ἥθελε διακοινώσῃ τὰ περιεχόμενά της εἰς τὴν γραῖαν, ἀλλ᾽ ἐσκέφθη ὅτι ἡ περίστασις δὲν ἦτο κατάλληλος καὶ ἀπέσυρε τὴν χεῖρα κενήν.

— "Α!" Ἐπαρχος εἶσαι τοῦ λόγου σου, ὑπέλαθεν ἡ γραῖα. Καὶ νομάρχης!

— Εὐχαριστῶ, κυρά μου. 'Απ' τὸ στόμα σου κ' εἰς τοῦ Θεοῦ τ' αὐτί!

— Καὶ μὲ τί κόμμα εἶσαι, κύριε ἐπαρχε;

— Μὲ τὴν Κυβέρνησιν.

— Αἱ, τότε δὲν θὰ γείνης γρήγορα νομάρχης.

— Πῶς τοῦτο;

— Θὰ πέσῃ τὸ ὑπουργεῖον. Δὲν εἶναι πολλὰ τὰ ψωμιά του.

— Ανακατόνεσαι εἰς τὰ πολιτικὰ βλέπω, κυρά Λοξῆ.

— Αν ἡμπορῆς κάμε καὶ ἀλλέως, Κύριε ἐπαρχε.

Ο τυφλὸς διέκοψε τὴν συνδιάλεξιν στενάξας πάλιν ἐκ βάθους καρδίας:

— Ελένησόν με δὲν θεός κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Ο ἐπαρχος προσήλωσεν ἑρωτηματικῶς τοὺς ὄφθαλμούς εἰς τὴν γραῖαν θέσας τὸν δείκτην ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ σαλεύσας ἐπειτα ἐπανειλημμένως τὴν ἀνοικτὴν χεῖρα. Ήχειρονομία ἐσήμαινεν εὐκρινῶς:

— Μὴ δὲν εἶναι εἰς τὰ σωστά του;

Η Κυρὰ Λοξῆ ἔνευσεν ἀρνητικῶς τὴν κεφαλὴν καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα πρῶτον εἰς τοὺς ὄφθαλμούς της, τοὺς ὅποιους ἔκλεισεν, ἐπειτα δὲ ἐπὶ τῆς καρδίας.

Ο ἐπαρχος ἐνόησεν ὅτι κατέχει τὸν γέροντα ἡ λύπη ἀφότου ἀπώλεσε τὴν δρασιν.

Ο σιωπηλὸς οὗτος διάλογος συνεφιλίωσεν ἐντελῶς τὸν ἐπαρχον καὶ τὴν γραῖαν χωρικήν. Εὖν διέμενεν ἔτι ὑπολαχθάνον νέφρος τι ἀναμετάξυ των, κατὰ συνέπειαν τῶν μικρῶν ἀκροβολισμῶν οἵτινες ἐπηκολούθουσαν τὴν ἑρώτησιν ἐὰν ἦτο ἁνδράς της δυτικός, διελύθη ἥδη καὶ τοῦτο. Η διμιλία ἐπανελήφθη ζωηροτέρα, περιστρεφομένη ἴδιας εἰς τὰ πολιτικά. Η κυρὰ Λοξῆ διηγήθη διὰ μακρῶν τὰς περιπετείας τοῦ τελευταίου ἐκλογικοῦ ἀγώνος εἰς τὴν νῆσόν της, δὲν ἀπέκρυψε δὲ τὸ ἐνεργὸν μέρος τὸ δόποιον ἔλαθεν ὑπὲρ τοῦ ἀποτυχόντος ὑποψηφίου βουλευτοῦ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, οὐδ' ἀπεισώπησε τὰς ἐλπίδας της περὶ προσεγοῖς ἡττης τῆς ὑπουργικῆς μερίδος.

Ο ἐπαρχος ἤρχισε νὰ βαρύνηται, καθόσον μάλιστα ἡναγκάζετο ν' ἀκούῃ μόνον, μόλις δυνάμενος ποῦ καὶ ποῦ νὰ εἴπῃ ἐνα λόγον καὶ αὐτός, διακόπτων τὴν εὐγλωττίκην τῆς κυρᾶ Λοξῆς. "Αλλως δὲ ἡ προσοχή του ἦτο ἐστραμμένη καὶ εἰς τὴν θύραν τοῦ ιατροῦ, ἡ δόποια ἐπὶ τέλους ἡνοίχθη, ἔξελθούσης τῆς κομψῆς κυρίας μὲ τὸ κοράσιόν της.

Ο Ἐπαρχος ἤρπασε τὸν πῖλόν του καὶ σπεύσας ἡκολούθησε τὸν ιατρὸν εἰς τὸ δωμάτιόν του διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῇ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὄμματούσαλίων του.

Η Κυρὰ Λοξῆ καὶ δι τυφλὸς ἔμειναν μόνοι.

— Ηλθε ἡ ἀράδα μας, Γιάννη. Τώρα θὰ μάς ίδη διατρός. 'Ακοῦς;

Ο τυφλὸς δὲν ἀπεκρίθη. Πρώτην ἥδη φοράν τῷ ἀπηγόθυνεν ἡ γραῖα τὸν λόγον ἀφότου εἰσῆλθον εἰς τοῦ ὄφθαλμιατροῦ. Η σιωπηλὴ μελαγχολία τοῦ ἀστραπάτου γέροντος δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν ἰδικήν της στωματίαν. Αληθῶς ἥδυνατο κάλλιστα ἐκείνη νὰ διμιλῇ διὰ δύο, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἦτο χρεία νὰ ἔχῃ ἄντικρύ της ἀκροατὴν δεικνύοντα ὅτι τὴν ἀκούει, εἴτε διὰ παρατηρήσεώς τινος ἢ διακοπῆς, εἴτε διὰ τῆς ἐκφράσεως τούλαχιστον τῶν ὄφθαλμῶν του. Ο γέρων Γιάννης οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἐνθαρρύνσεων παρείχεν. Οι ὄφθαλμοί του δὲν εἶχον βλέμμα, τὰ δὲ χεῖλη του δυσκόλως ἡνοίγοντο.

Καὶ ὅμως ἥθελεν ἡ κυρὰ Λοξῆ νὰ τὸν ἔξυπνήσῃ ὅλιγον τὸν δυστυχῆ, τώρα μάλιστα ὅτε ἐπρόκειτο νὰ τὸν ἔδη διατρός.

— Εἰδες πῶς τρέχουν οι ἄνθρωποι ἀπὸ παντοῦ νὰ τὸν ἰδοῦν, ἐπανέλαβε. Τόσην ὥραν προσμένομεν.. Μεγάλος ιατρός, ἀλήθεια! Θὰ σὲ ιατρεύσῃ κ' ἐσένα, Γιάννη, πρῶτα δὲν θεός! 'Ακοῦς;

Αντὶ πάσης ἀποκρίσεως δὲν γέρων ἐστέναξεν "Αχ!"

— Μὴ μοῦ ἀρχίσῃς πάλιν ἐκεῖνο τὸ 'Ελένησόν με δὲν θεός, ὑπέλαθεν ἡ γραῖα μετὰ ζωηρότητος. 'Σ τὴν ψυχήν μου κάθεται! Κ' ἐπειτα σ' ἀκούει ὁ κόσμος καὶ θαρροῦν πῶς εἶσαι ἀλήθεια τοῦ ἔλεους!

— Καὶ δὲν εἴμαι τοῦ ἔλεους; εἶπεν δὲ τυφλὸς μελαγχολικῶς.

— Ούφ! Θ' ἀρχίσῃς πάλιν τὰ ὅδια καὶ τὰ ὅδια: «Πῶς μοῦ εἶσαι βάρος, καὶ κρίμα 'σ τὰ ἔξοδα, καὶ τοῦ κάκου οἱ ιατροὶ καὶ τοῦτο κ' ἐκεῖνο!» "Ο, τι θέλεις λέγε τώρα, ἀφοῦ τὸ ἔκαταφέρα νὰ σὲ φέρω ἔδω! Μόνον νὰ τὸ ξεύρης ὅτι δὲν μοῦ χρεωστεῖς τίποτε. Σοῦ τὸ εἶπα καὶ σου τὸ ξαναλέγω: Δὲν ἥλθα ἔδω ἔξ αἰτίας σου. Εἶχα δουλειὰν νὰ ἔλθω.

— Μάλιστα! Δουλειὰν εἶχες, ἐψιθύρισεν δι τυφλός.

Ἡ γραῖα προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσε τὴν ἔκφρασιν τῆς δυσπιστίας του.

— Τί μ' ἐπείραζε λοιπόν, ἔξηκολούθησε, νὰ σὲ πάρω μαζῆ μου; Οὔτε ναῦλον ἐπλήρωσα. Δὲν ἤθελε νὰ πληρωθῇ ὁ καραβοκύρης. Τὸ φωμὶ ποῦ τρώγεις μαζῆ μου θὰ λογαριάσῃς; Μοῦ κάμνεις ἄδικον νὰ τὰ λέγης αὐτὰ καὶ νὰ τὰ συλλογίζεσαι, Γιάννη. Τὸ κάτω κάτω, ἔχω χρέος ἐγὼ νὰ μὴ σὲ παραιτήσω. "Ἐχω χρέος! Καὶ δόξα τῷ Θεῷ, εἴμαι εἰς θέσιν νὰ τὸ κάμω, καὶ οὔτε ἀδικῶ κανένα κατόπιν μου, ἀν κάμω ὅσον ζῷ τὴν εὐχαρίστησίν μου. Καὶ τί εὐχαρίστησίς μοῦ ἀπέμεινε τῆς πτωχῆς, παρὰ νὰ βοηθῶ ὅσον ὑπορῶ τοὺς ἄλλους. "Ἄφησέ τα, Γιάννη, αὐτά! Νὰ σ' ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ ἴδῃς τὸ φῶς σου, καὶ τότε θὰ εἴμαι μὲ τὸ παραπάνω πληρωμένη, ἀν σοῦ ἔκαμα καὶ τίποτε!

— Δὲν θὰ ἴδω τὸ φῶς μου, ἐψιθύρισεν ὁ γέρων.

— Μήν ἀπελπίζεσαι, ἀνθρώπε! Τόσοι καὶ τόσοι ιατρεύθησαν. Νὰ σοῦ τοὺς ὄνοματίσω πάλιν ἔνα κ' ἔνα; Μάτια εἶχαν κ' ἔκεινοι, καθὼς ἐσό. Τὰ ἔχασαν καὶ τοὺς τὰ ἔδωκε πάλιν ὁ Θεός.

— Ἐλέησόν με ὁ Θεός...

— Σοῦ εἶπα, Γιάννη, νὰ μὴ τὸ λέγης αὐτό. Λέγε το μέσα σου καὶ ὁ Θεός τ' ἀκούει.

— Θέλω νὰ τ' ἀκούων κ' ἐγώ. Ξεθυμαίνω.

— Λέγε το λοιπὸν νὰ ζεθυμαίνῃς!

Καὶ ἡγέρθη ἡ Κυρὰ Λοξὴ μετά τινος ἀνυπομονησίας. Ἡγέρθη ὅχι μόνον διότι ἥσθανετο τὴν ἀνάγκην νὰ διασκεδάσῃ δι' ὀλίγης κινήσεως τὴν μελαγχολίαν, τὴν ὅποιαν μετέδιδον καὶ εἰς αὐτὴν οἱ ἀναστεναγμοὶ τοῦ τυφλοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ πειρεγασθῇ τὰ ἔπιπλα τῆς τραπέζαριας. Ἰδίως εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς ἡ εἰκὼν τοῦ ιατροῦ, καὶ τὴν παρετήρει μετὰ προσοχῆς, ὅτε ἡνοίγηθη καὶ πάλιν τρίζουσα ἡ θύρα τοῦ δωματίου.

Ο ἔπαρχος ἔξελθὼν τὴν ἔχαιρέτισε φιλικῶς, ἀλλ' ἡ Κυρὰ Λοξὴ δὲν ἐπρόσεξεν εἰς τὸν χαιρετισμόν του. Δραμοῦσα πρὸς τὸν τυφλόν της τὸν ἔλαθεν ἐκ τῆς χειρός, τὸν ἀνήγειρε καὶ διποθύνθη μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ιατρόν, δετὶς ἔστεκεν εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας του.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν ἔκείνην στιγμὴν ἤρχισαν νὰ σημαίνωσιν αἱ δώδεκα εἰς τὴν παρακειμένην ἐκκλησίαν, ταύτοχρόνως δὲ ἡ μαγειρίσσα εἰσήρχετο διὰ πλαγίας θύρας εἰς τὴν τραπέζαριαν, φέρουσα δίσκου πλήρη πινακίων καὶ ποτηρίων.

— Μὲ κακοφράίνεται, κυρά μου, εἴπεν ὁ ιατρὸς προχωρῶν πρὸς τὴν γραῖαν, ἀλλὰ βλέπεις, εἶναι μεσημέρι καὶ ἔχω νὰ ἔξελθω ἀμέσως μετὰ τὸ πρόγευμα. "Ἐλα αὔριον, σὲ παρακαλῶ, ἡ καλλίτερα ἔλα πρωὶ πρωὶ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

— Τὰ βλέπεις τώρα, κυρά; ὑπέλαθεν ἡ μα-

γέρισσα, ἐνῷ ἀπέθετε τὸν βαρύν της δίσκου ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Καὶ στρεφομένη πρὸς τὸν κύριόν της,

— "Ἐθέγαλα τὸν λάρυγγά μου, ἐπρόσθεσε, νὰ τῆς λέγω νὰ 'πάγη' τὸ Νοσοκομεῖον καὶ δὲν ἤθελε νὰ μὲ ἀκούσῃ.

Η Κυρὰ Λοξὴ ἥσθανθη τὸ αἷμα ἀναβαῖνον εἰς τὴν κεφαλήν της, ἀλλ' ἐκρατήθη καὶ, χωρὶς νὰ στραφῇ πρὸς τὴν μαγειρίσσαν, ἀπηγόρυθε μειλιχίως τὸν λόγον πρὸς τὸν ιατρόν:

— Δὲν θὰ κάμης αὐτὸ τὸ ἄδικον, ιατρέ μου, εἰς ἀνθρώπους ποῦ ἔκαμαν τόσον ταξεῖδι μόνον καὶ μόνον νὰ σὲ ἴδοον. Δὲν θὰ σοῦ πάρη πολλὴν ὥραν. Νά, μόνον νὰ τὸν ἴδῃς θὰ καταλάβῃς τι ἔχει. Σὲ παρακαλῶ, ιατρέ μου!

— Ο ιατρὸς ἐφαίνετο μαλαχθείς.

— Παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσω, ἔξηκολούθησεν ἡ γραῖα. Σοῦ ἔχω γράμμα ἀπὸ τὸν ιατρόν μας.

Καὶ ἀφήσασα τὴν χεῖρα τοῦ τυφλοῦ ἀπέσυρεν ἐκ τοῦ μεταξωτοῦ ὑποκαμίσου τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἔτεινε πρὸς τὸν ιατρόν.

— Μου εἴπεν ἐκεῖνος, ἔξηκολούθησε, τι καλὸς ποῦ εἴσαι, καὶ πῶς ἡ χρυσῆ σου καρδία βαλσαμόνει μὲ τὴν καλοσύνην της τοὺς ἀρρώστους, πρὸν τοὺς ιατρεύσῃ ἡ τέχνη σου.

— Πλάνα, πλάνα! ἀνέκραξε μειδιῶν ὁ ιατρός καὶ ἀνοίγων τὴν ἐπιστολὴν τοῦ συναδέλφου τοῦ ἐστράφη πρὸς τὸ δωμάτιόν του.

Η Κυρὰ Λοξὴ σύρουσα τὸν τυφλόν, ἔρριψε βλέμμα θριαμβευτικὸν ἐπὶ τῆς μαγειρίσσης καὶ ἥκολούθησεν εἰς τὸ δωμάτιόν του τὸν ιατρὸν ἀναγινώσκοντα τὴν ἐπιστολὴν.

— Ιδού τὸ περιεχόμενόν της:

«Σεβαστέ μου καὶ φίλε καθηγητά.

«Σάξ συνιστὼ ἐνθέρμως τὴν ἐπιφέρουσαν τὸ παρόν. Ἡ Κυρὰ Λοξὴ εἶναι ἡ καλοσύνη προσωποποιημένη. Οὐδεὶς εὐπορώτερός της εἰς τὸ χωρίον, οἴως δὲ καὶ καθ' ὅλην νῆσον ἀλλὰ ζῶσα γγλίσγρως, ως χωρική, καταναλίσκει τὸ εἰσόδημα της ἀγαθοθεραγοῦσα καὶ ὑποθάλπουσα τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην βοηθείας. Γνωρίζει ὅμως πῶς ονὰ ὑπερασπισθῇ τὰ συμφέροντά της καὶ οὔτε ἐπιτρέπει εἰς οὐδένα νὰ καταχρασθῇ τὴν ἀγαθότητά της, οὔτε χωρατεύει, ἐὰν θελήσῃ τις ονὰ τὴν πειράξῃ. "Αλλως εἶναι αὐτόχρημα ἀγία «Ἐλεούσα, καθὼς τὴν ἀποκαλοῦντος χωρικού ἐδῶ. «Ἐμαθή ύμερης προστευτικῶς παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου διὰ τὴν περιουσίαν της διέθεσε μετὰ θάνατον ὑπὲρ τοῦ σχολείου τοῦ χωρίου της!

«Αλλ ἡ κυρὰ Λοξὴ δὲν σκέπτεται μόνον πετρὶ εὐεργεσίῶν, ζῶσα τε καὶ μετὰ θάνατον. Εἰναι πρὸς τούτοις καὶ μία δύναμις ἐνταῦθα, ἔξασκουσα ἐπιφροὴν οὐχὶ ἀναξίαν λόγου, ἥτις ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μοὶ εἶναι ἄχρηστος κατὰ τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς, ὅπότε, κατὰ παρακίνησιν

«πολλῶν πολιτικῶν φίλων μου, προτίθεμαι, μὲ τὴν εὐχήν σας, νὰ ἔκτεθῶ.

«Πεποιθώς ὅτι ἡ ὑμετέρα δεξιώσις θὰ μοῦ προσπορίσῃ νέα δικαιώματα ἐπὶ τῆς εὐμενείας τῆς ἀγαθῆς γραίας

«διατελῶ κ.τ. λ.»

Περὶ τοῦ τυφλοῦ οὐδὲ λέξις! Ὁ ιατρὸς δὲν ἔδωκε πολλὴν προσοχὴν εἰς τὴν ἀποσιώπησιν ταύτην. Ἐκ τῶν περιεχομένων τῆς ἐπιστολῆς τὸ πρόξενήσαν εἰς αὐτὸν πρὸ πάντων ἐντύπωσιν καὶ ἐντύπωσιν οὐδαμῶς εὐχάριστον, ὅτο ἡ πρόθεσις τοῦ συναδέλφου του τοῦ νὰ ἔκτεθῇ εἰς τὸν βουλευτικὸν ἄγωνα.

— «Ω, τὸν ἀνόητον! εἶπε καθ' ἑαυτόν, ρίπτων τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Στραφεῖς δὲ πρὸς τὸν τυφλὸν τὸν ἔλαβεν ἐκ τῆς γειράς, τὸν ἔφερε πλησίον τοῦ παραθύρου, καὶ ἀνοίξας διὰ τῶν δάκτυλων τὰ βλέφαρά του ἔξητασεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν προσεκτικῶς τοὺς ἀφωτίστους ὄφθαλμούς του. Ἐπειτα, βλέπων τὴν γραίαν ἥτις παρηκολούθει ἀτενῶς τὴν ἔξέτασιν, γραίαν δριζοντίας τὴν χεῖρα ώς ἀν ἔλεγε: Τελεσταί!

Ἡ γραία ἔθεσε τὸ δάκτυλον εἰς τὰ χείλη καὶ ἦνωσε παρακλητικῶς τὰς δύο χεῖρας. Ἡθελε νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὸν γέροντα τὸ ἀνίατον τοῦ πάθους του. Ὁ ιατρὸς ἐνόησε τὴν βωθὴν παράκλησιν της. Ἡτο συνειθισμένος εἰς τὸ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς πάσχοντες διὲ ἀπατηλῶν παρηγορῶν.

— Πρὸ πόσου καιροῦ δὲν βλέπεις; ἡρώτησε τὸν τυφλόν.

‘Αντὶ τοῦ ἐρωτωμένου ἔλαβεν ἡ κυρὰ Λοξὴ τὸν λόγον.

— Εἶναι τώρα τρία χρόνια ποῦ ἥρχισε νὰ ὀλιγοστεύῃ τὸ φῶς του. Ἐλειπε δὲ κακόμοιρος ἵ τὰς ζένα ἀπὸ νέος. Ἐδούλευε νὰ ἔγαλη τὸ ψωμί του. ‘Σ τὰς ὑστερὰς ὅλα του τὰ κέρδη τὰ ἔξωδευσε ἵ τοὺς ιατρούς. Εἰδε κι ἀποεῖδε, ἔγύρισε ἵ τὴν πατρίδα ἔδω κι ἔνας χρόνος. Ἐδειπέτε ἀκόμη πότε εἶναι μέρα καὶ πότε νύκτα. Τώρα τρεῖς μῆνες δὲν βλέπει τίποτε. “Ολα μαῦρα, λέγει.

— Μαῦρα, μαῦρα, ὑπέλαβεν δὲ γέρων μὲ τὴν πένθιμον φωνήν του.

Ἡ γραία ἔθλιψε τὰ βλέφαρα μὲ τὰ δάκτυλα της διὰ νὰ ἐμποδίσῃ ἐν δάκρυ ἔτοιμον νὰ ῥύσηση.

Ὁ ιατρὸς τὴν παρετήρει μὲ βλέμμα πλήρες συμπαθείας.

— “Ανδρας σου εἶναι; ἡρώτησε.

— “Ογεσκε, ἀπεκρίθη ἡ γραία. ‘Αλλ’ ἡ ἀρνητική της δὲν ἔξερχαζεν οὔτε τὴν δυσαρέσκειαν οὔτε τὴν ἀνυπομονησίαν μετὰ τῆς δοπίας πρὸ ὀλίγου ἀπεκρίθη εἰς τοῦ ἐπάρχου τὴν ἐρώτησιν.

— ‘Αδελφός σου; ἐπανέλαβεν ἐρωτῶν διὰ τοῦ ιατρού.

— “Ογεσκε.

— Λοιπὸν ἀγαπητικός σου;

·Η Κυρὰ Λοξὴ ὑψώσε πάλιν τὴν χεῖρα εἰς τὰ χείλη, κρύπτουσα τόμειδίαμα μὲ τὴν συνήθη χειρονομίαν της.

— Πατριώτης μου εἶναι, εἶπε μετά τινας στιγμὰς.

·Ο ιατρὸς τὴν ἔβλεπε μειδιῶν.

— ‘Ο ἄμοιρος, ἐπανέλαβεν ἡ γραία, δὲν ἔχει κανένα συγγενῆ, κανένα ίδικόν του. Τὸν γνωρίζω ἀπὸ παιδί. Κ’ ἔγω ποῦ σου ’μιλῶ εἴμαι ζεκληρισμένη,—ἔρημη καὶ μόνη. Τώρα κοντέυομεν κ’ οἱ δύο ἵ τὰ τέλη. ‘Αν ἔβλεπε αὐτὸς κι ἔγω δὲν εἴχα μάτια, θὰ μοῦ ἔδειχνε τὸν δρόμον ἵ τὸν τάφον. ‘Εγὼ ἔχω τὰ μάτια μου ἀκόμη... ‘Εκατάλαβες;

— Εκατάλαβα ὅτι εἶσαι καλὴ Χριστιανή, ἀπεκρίθη δὲ ιατρός.

Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν τυφλόν,

— Νὰ δοξάζῃς τὸν Θεόν, ἐπρόσθεσε, ὅτι σου ἐπρομήθευσε τὴν βοήθειάν της.

— Δόξα σοι ὁ Θεός, ἐστέναξεν δὲ γέρων.

— Τί ιατρικὸν θὰ τοῦ δώσης, ιατρέ μου, ἡρώτησεν ἡ κυρὰ Λοξὴ, κλείσασα τὸν ἔνα ὄφθαλμὸν διὰ νὰ ύποδειξῃ πρὸς τίνα σκοπὸν ἡ ἐρώτησις.

— Θὰ τοῦ δώσω κάτι νὰ πλύνῃ τὰ μάτια του. ‘Αλλὰ πρέπει καὶ νὰ δουλεύῃ μὲ τὰ χέρια του.

— Αὐτὸ τοῦ λέγω κι ἔγω, ιατρέ μου! Μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα καὶ τὰ μάτια κλειστὰ σκουριάζει δὲ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦ λέγω νὰ πλέκη κακλάθια.

— Σωστὰ σου λέγει ἡ γερόντισσα καὶ νὰ τὴν ἀκούης, εἶπεν δὲ ιατρὸς πρὸς τὸν τυφλόν.

‘Αλλ’ ἔκεινος ἔσεισε τὴν κεφαλήν, ἐν σιωπῇ. Δὲν ἡπατάκτο ὁ δυστυχῆς ώς πρὸς τὸ μέλλον. ‘Εγνώριζεν ὅτι δὲν θὰ ἴδῃ τὸ φῶς ἐνέστει ἔμενεν ἐπὶ τῆς γῆς!

·Ο ιατρὸς ἐκάθισε νὰ γράψῃ τὴν δῆθεν συνταγήν, ἡ δὲ Κυρὰ Λοξὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἀπέσυρεν ἐκ τοῦ κόλπου τὸ μανδίλι της, ἔλυσε τὴν ἄκραν του καὶ λαθοῦσα ἔκειθεν δύο ἀργυρᾶ πεντόδραχμα τὰ ἀπέθεσεν ἀνθούβως ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐνῷ δὲ ιατρὸς τῇ ἔτεινε τὴν συνταγήν.

— Τί εἶναι τοῦτο; ἀνεφώνησεν δὲ ιατρός. Πάρε τα ὄπιστα! Αὐτὴν τὴν ὥραν δὲν δέχομαι ἐπισκέψεις, μόνον τοὺς φίλους μου δέχομαι.

Λαθὼν δὲ ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης χρημάτων ἐν χρυσοῦν νόμισμα τὸ ἐπρόσθεσεν εἰς τὰ δύο πεντόδραχμα, τὰ ὄπιστα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν γραίαν.

— Διὰ τὰ κοφίνια, ἐψιλύρισε δεικνύων τὸν τυφλόν.

— Μόνον αὐτὸ δὲν γίνεται, εἶπεν δὲ Κυρὰ Λοξὴ. ‘Οχι μόνον νὰ μὴ παίρνης ἀλλὰ καὶ νὰ δίδης!

Καὶ ἡρώτησε προσφοράν.

— Δὲν μοῦ τὸ εἶπαν ψεύματα, ἔξηκολούθησεν, ὅτι εἶσαι καλὸς ἀνθρώπος.

— Σὺ είσαι καλή! 'Εγώ δὲν ἐπήγαινα καὶ νὰ ἔξοδευθῶ καὶ νὰ θαλασσοπνιγῶ δἰ' ἓνα ποῦ δὲν τὸν ἔχω οὔτε ἄνδρα, οὔτε ἀδελφόν, οὔτε ἀγαπητικόν.

— Αἴ, νὰ σου τὸ 'πῶ, ιατρέ μου: Καὶ ἔκρυψε πάλιν διὰ τῆς χειρὸς τὸ μειδίαμά της.—Δὲν εἰναι οὔτε ἄνδρας μου, οὔτε ἀδελφός, οὔτε ἀγαπητικός μου. Καὶ ὅμως... Πῶς νὰ σου τὸ 'πῶ; 'Ενα καιρὸν ἦτον ἀγαπητικόζμου. 'Εκατάλαβες; 'Εξ αἰτίας μου ἔζεντεύθηκε ὅταν μὲ 'πάνδρευσαν. Οἱ γονεῖς μου δὲν τὸν ἤθελαν. 'Ήτον πτωχός. 'Αν μ' ἐρωτοῦσαν κ' ἐμένα τότε, θὰ τὸν ἐπροτιμοῦσα αὐτὸν ποῦ βλέπεις. 'Ήτον ὡραῖος νέος καὶ καλὸς ἄνθρωπος καὶ πιστός. Πιστός, μοῦ τὸ ἀπέδειξε. 'Εμεινεν ἐλεύθερος. 'Ἐφυγε νέος καὶ ἐγύρισε γέρος καὶ τυφλός. Κ' ἐνῷ ἔλειπε, ἐγὼ ἔθαψα καὶ τὸν ἄνδρα μου καὶ ὅλα μου τὰ παιδιά. Κ' εύρεθήκαμεν πάλιν, κ' οἱ δύο δυστυχισμένοι, κοντὰ δὲν ἔνας 'ς τὸν ἄλλον. 'Αλλὰ τί τὰ θέλεις, ἡ νεότης ἔφυγε καὶ δὲν ματαγυρίζει. 'Εκατάλαβες, ιατρέ μου; Τώρα ἀν είμαι ἐγὼ ἔρημη καὶ μόνη, αὐτὸς δὲν μοῦ πταίει ἐμένα. 'Εγὼ ὅμως ἔχω χρέος νὰ μὴ τὸν ἀφήσω ἐκείνον ἀθούθητον 'ς τὸ μαῦρα καὶ τὰ σκοτεινά. 'Εκατάλαβες;

— Μαρία, Μαρία! ἐφώναξεν δὲν ιατρὸς πρὸς τὴν μαγείρισσαν, ἀνοίγων τὴν θύραν. Βάλε δύο πινάκια ἀκόμη 'ς τὸ τραπέζι.

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὴν Κυρὰ Λοξήν,

— Κυρά μου, εἶπεν, ἔλα, παρακαλῶ, ν' ἀκούσω τὴν ιστορίαν σου μὲ τὴν ἡσυχίαν μου εἰς τὸ πρόγευμα, διότι μοῦ ἀρέσει.

— Καλέ, πῶς γίνεται, ιατρέ μου; 'Σ τὸ τραπέζι σου θὰ μᾶς καθίσης!

— Γίνεται καὶ καλογίνεται.

'Η Κυρὰ Λοξή ἐπέμενεν ἀργούμενη, ἀλλ' ἐνθυμηθεῖσα τὴν μαγείρισσαν δὲν ἥδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἐνχαρίστησιν τοῦ νὰ τὴν ἐκδικηθῇ καθημένη, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν στιγμήν, εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ κυρίου της, ἐνῷ ἐκείνη ἤθελε νὰ τῆς κλείσῃ τὴν θύραν του.

— Ἀφοῦ τὸ θέλεις, ιατρέ μου, μόνον ἔνα ποτῆρι κρασὶ εἰς ὑγείαν σου καὶ φεύγομεν.

Καὶ λαβοῦσα τὸν τυφλὸν ἐκ τῆς χειρὸς ἡ κολούθησε τὸν ιατρὸν εἰς τὴν τραπεζαρέαν.

— Ἐλέησόν με δὲ Θεός... ἥρχισεν δὲ τυφλός.

— Σιωπὴ Γιάννη! Νὰ μὴ σ' ἀκούσῃ ἵατρός! 'Ο Γιάννης ἐστιν πηγεν.

— 'Ο συνάδελφός μου, ἔλεγε καθ' ἔαυτὸν δὲν ιατρὸς, θὰ νομίσῃ ὅτι περιποιοῦμαι τὴν καλὴν αὐτὴν γραίαν, διὰ νὰ τοῦ προμηθεύσω ψήφους! Θέλει νὰ γείνη βουλευτής! 'Ας γείνη νὰ ἴδῃ τὴν γλύκαν.

— "Αχ ιατρέ μου, εἶπεν ἡ Κυρὰ Λοξή ἐνῷ δὲν ιατρὸς ἔγέμιζε τὰ ποτήρια. 'Ας ἤθελες νὰ γείνης βουλευτής μας! Τὸν κόσμον θὰ ἔκαμνα ἀνωκάτω νὰ μὴν ἀποτύχης!

— Εὔχαριστῶ, εὐχαριστῶ. Δὲν τὸ ἔχω σκοπόν. 'Αντι ἐμοῦ, λάθε ὑπὸ τὴν προστασίαν σου τὸν συνάδελφόν μου ἐκεῖ κάτω, ποῦ τὸ νόστιμενται.

Καὶ προσφέρων τὰ ποτήρια,

— Εἰς ὑγείαν σου, Κυρὰ Λοξή, καὶ... εἰς τοῦ ἀγαπητικοῦ σου!

— Εἰς ὑγείαν σου, ιατρέ μου.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΧΟΛΗ ΤΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

'Η Σχολὴ τῶν Υπαξιωματικῶν συγεστήθη διὰ τοῦ ΑΛΒ' Νόμου τῆς 21 Ιουνίου 1882, καινοποιηθέντος διὰ Β. Δ. τῆς 12 Απριλίου 1883. Τὴ 2 δὲ Μαΐου 1883 ἥρξατο ἡ προσέλευσις τῶν μαθητῶν. Τὸ ἐπὶ τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς προσωπικὸν ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ Ταγματάρχου τοῦ Πεζικοῦ κ. Ι. Δημοπούλου ὡς Διοικητοῦ καὶ τοῦ Ταγματάρχου τοῦ Μηχανικοῦ κ. Δ. Νεταρῆ ὡς διευθυντοῦ τῶν πυρωδῶν. 'Η διάρκεια τῶν ἐν αὐτῇ σπουδῶν εἰχεν δρισθῇ διετής.

Προορισμὸς τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἐν αὐτῇ κατατασσομένων ὑπαξιωματικῶν τῶν διαφόρων σωμάτων, ἵνα καταστῶσιν ίκανοὶ ὅπως καθέξωσι τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ εἰς τὸ πεζικὸν καὶ ιππικόν.

"Οπως καταταχθῇ δὲν αὐτῇ ὑπαξιωματικός τις ἔδει νὰ ἔχῃ τὰ ἔξης προσόντα: Τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιλοχίου ἢ λοχίου.—Νὰ μὴ ὑπηρετῇ ὡς ἀντικαταστάτης κληρωτοῦ παλαιῶν ἀπογραφῶν.

— Νὰ υπηρέτησεν ἐπὶ ἐν τούλαχιστον ἔτος ὡς ὑπαξιωματικὸς εἰς τὸ στράτευμα.—Νὰ ἔχῃ ἔξαρτον διαγωγῆν.—Νὰ ἡ ἀγαμος καὶ νὰ ἔχῃ τὰς ἔξης γνώσεις: Νὰ ἔχετη ἐγγράφως δεδομένον τι θέμα ὡς τὸ δυνατὸν κάλλιον. — Νὰ γνωρίζῃ τὴν πρακτικὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν στοιχειώδη γεωμετρίαν, τὴν θεωρίαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς βολῆς ὅπλου, νὰ ἡ κάτοχος τῶν κανονισμῶν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν στρατευμάτων, τῆς υπηρεσίας ἐντὸς πόλεων καὶ φρουρίων καὶ τῆς ἐν ἐκστρατείᾳ ὑπηρεσίας.— Νὰ γνωρίζῃ τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν λόχου καὶ τὰς ἀσκήσεις τῆς διμοιρίας ἐν τε τῇ πυκνῇ καὶ ἀραιῇ τάξει.

'Ο ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὡρίσθη εἰς ἑκατόν, διὰ δὲ τὰ δύο πρῶτα ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεως δὲν διὰ τὸ ιππικὸν ἡ κεκανονισμένη διὰ τοὺς διπλίτας τοῦ ιππικοῦ, μετὰ τῶν ἔξης τροποποιήσιους.

Στολὴ τῶν μαθητῶν ὡρίσθη διὰ μὲν τοὺς πρωτισμένους διὰ τὸ πεζικὸν ἡ κεκανονισμένη διὰ τοὺς διπλίτας τοῦ πεζικοῦ στολὴ, διὰ δὲ τοὺς διὰ τὸ ιππικὸν ἡ κεκανονισμένη διὰ τοὺς διπλίτας τοῦ ιππικοῦ, μετὰ τῶν ἔξης τροποποιή-